

Σχετικά με την πιθανή αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ | no-deal BREXIT

(Φεβρουάριος 2019)

Το Ηνωμένο Βασίλειο αποτελεί παραδοσιακά μια από τις μεγαλύτερες αγορές εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα που, το 2018, εισέφερε έσοδα σχεδόν € 2 δις. στην εθνική οικονομία, ποσοστό μεγαλύτερο του 1% του ΑΕΠ. Επιπροσθέτως, η Βρετανία έχει πολύ ανεπτυγμένο κλάδο παροχής κάθε μορφής αεροπορικών υπηρεσιών είτε προς τελικούς καταναλωτές είτε προς επιχειρήσεις του κλάδου των αερομεταφορών.

Με δεδομένο ότι εντός των επομένων εβδομάδων αναμένεται η αποχώρησή της από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ενώ δεν αποκλείεται πλέον η αποχώρηση αυτή να γίνει χωρίς συμφωνία (το λεγόμενο no-deal BREXIT), ο ΣΕΤΕ έχει θέσει στο Υπουργείο Εξωτερικών τα ακόλουθα θέματα, τα οποία χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης.

Έλεγχοι διαβατηρίων από την Αστυνομία για τουρίστες προερχόμενους από χώρες εκτός ΕΕ – επιπτώσεις BREXIT

Σε πολλά περιφερειακά αεροδρόμια, δηλαδή πλην Αθηνών και Θεσσαλονίκης, κατά τη θερινή σεζόν ο χρόνος αναμονής κατά τον έλεγχο διαβατηρίων υπερβαίνει και την 1,5 ώρα. Η κατάσταση αναμένεται να επιδεινωθεί σε περίπτωση no-deal BREXIT ή σε περίπτωση συμφωνίας που δεν περιλαμβάνει ειδική πρόνοια για την αντιμετώπιση των Βρετανών τουριστών. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι από τα 30,1 εκ. ταξιδιώτες που επισκέφθηκαν την χώρα το 2018, τα 8,7 εκ. προέρχονται από χώρες εκτός ΕΕ και τα 2,9 εκ. από το Ηνωμένο Βασίλειο. Επιπροσθέτως, οι Βρετανοί ταξιδιώτες είναι κυρίως επικεντρωμένοι στα νησιά ενώ οι ταξιδιώτες από τρίτες χώρες εκτός ΕΕ στην Αθήνα. Ως αποτέλεσμα, χωρίς αύξηση της αστυνομικής δύναμης για έλεγχο διαβατηρίων, αναμένεται πολύ μεγάλη αύξηση του χρόνου αναμονής, ειδικά στα νησιά που είναι πολύ δημοφιλή για τους Βρετανούς τουρίστες. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με το Πρόγραμμα της Εθνικής Αρχής Συντονισμού Πτήσεων της 31^{ης} Ιανουαρίου, για τη θερινή σεζόν 2019 αναμένεται η άφιξη –από Ηνωμένο Βασίλειο– αεροπλάνων συνολικής δυναμικότητας 247 χιλ. θέσεων στην Κεφαλονιά (54% του συνόλου των εισερχόμενων διεθνών πτήσεων),

404 χιλ. στην Ζάκυνθο (42%), 671 χιλ. στην Κέρκυρα (35%), 560 χιλ. στη Ρόδο (18%) κλπ.

Επίσης, σύμφωνα με την ενημέρωση που έχουμε, μετά την 1/1/2020 και για λόγους ασφαλείας, οι εισερχόμενοι ταξιδιώτες από χώρες εκτός ΕΕ αλλά και οι ταξιδιώτες από ΕΕ που προέρχονται από χώρες εκτός ΕΕ, κατά την πρώτη είσοδό τους σε χώρα της ΕΕ θα δακτυλοσκοπούνται και θα φωτογραφίζονται στο πρόσωπο, ώστε να αποτυπωθούν τα βιομετρικά χαρακτηριστικά τους. Η διαδικασία αυτή θα επαναλαμβάνεται αν το επόμενο τους ταξίδι στην ΕΕ απέχει χρονικά περισσότερο από 3 χρόνια από το προηγούμενο. Ο χρόνος που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας για κάθε ταξιδιώτη εκτιμάται σε 4'-5'. Όπως είναι εύκολα αντιληπτό, σε περίπτωση που οι Βρετανοί τουρίστες αντιμετωπιστούν όπως όλοι οι τουρίστες εκτός ΕΕ, αναμένεται οι ανάγκες σε αστυνομικούς για την διεκπεραίωση των σχετικών διαδικασιών να είναι αυξημένες κατά τουλάχιστον 30%, πιθανότατα περισσότερο αν συνυπολογισθούν και οι Έλληνες πολίτες κατά την πρώτη είσοδό τους από ταξίδι στην Βρετανία.

Μέχρι στιγμής, η αυξημένη ανάγκη ελέγχων διαβατηρίων αντιμετωπίζεται από την ΕΛ.ΑΣ. με τη στελέχωση των σταθμών εισόδου με μαθητές των σχολών της Αστυνομίας που όμως δεν διαθέτουν επαρκή γνώση για τον έλεγχο των διαβατηρίων. Θα θέλαμε να προτείνουμε, ως εναλλακτική λύση, να διερευνηθεί η δυνατότητα εποχιακής απασχόλησης προσφάτως συνταξιοδοτημένων αξιωματικών οι οποίοι διαθέτουν την σχετική εμπειρία.

Επίσης αντιλαμβανόμαστε ότι μετά την 1/1/2020 θα είναι αυξημένες οι απαιτήσεις σε ηλεκτρονικό εξοπλισμό υψηλής ασφαλείας και θα πρέπει να διασφαλισθούν τα σχετικά κονδύλια ώστε η προμήθειά του να γίνει έγκαιρα από τις αρμόδιες αρχές.

BREXIT και αεροπορικό μεταφορικό έργο

Δεδομένης της απόφασης του Ηνωμένου Βασιλείου να μην συμμετάσχει στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά μετά την αποχώρησή του από την ΕΕ, η φορολογική και δασμολογική αντιμετώπισή του από τις χώρες της ΕΕ θα είναι ως «τρίτης χώρας».

Σε περίπτωση no-deal BREXIT αυτό αναμένεται να έχει πολύ σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις που δεν έχει διευκρινιστεί ακόμα ο τρόπος αντιμετώπισής τους.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν:

- η επιβάρυνση με ΦΠΑ των συναλλαγών εταιρείας της ΕΕ με εταιρείες που εδρεύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο (Οδηγία 2006/112/ΕΚ). Οι συναλλαγές αυτές, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν υπηρεσίες συντήρησης, υπηρεσίες αεροδρομίων, handling και catering κλπ,
- η άρση του ελεύθερου τελωνειακού καθεστώτος (Κανονισμός ΕΚ 450/2008) για αεροσκάφη, κινητήρες, ανταλλακτικά κλπ,
- εμπλοκή στο code sharing μεταξύ αεροπορικών εταιρειών που η μια ευρίσκεται σε χώρα της ΕΕ και η άλλη στο Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και το ενδεχόμενο να χρειάζονται οι αεροπορικές εταιρείες με έδρα την ΕΕ αδειοδότηση για τα δρομολόγιά τους στη Βρετανία και οι Βρετανικές αεροπορικές εταιρείες για τα δρομολόγιά τους στην ΕΕ, αφού πλέον η Βρετανία δεν θα αποτελεί μέρος της συμφωνίας 'ανοιχτών ουρανών' (ΕΚ 1008/2008) και
- η ανάγκη για άδεια εργασίας για προσωπικό εταιρειών της ΕΕ που προέρχεται από χώρες της ΕΕ και απασχολείται στο Ηνωμένο Βασίλειο (πχ για πωλήσεις ή προσωπικό αεροδρομίων) καθώς και τα ζητήματα που θα προκύψουν αναφορικά με φορολογία, ασφαλιστικά δικαιώματα κλπ. των εργαζομένων αυτών.

Η ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει με κάθε τρόπο, είτε με εθνικά νομοθετήματα, είτε με διμερείς συμφωνίες είτε με παρεμβάσεις προς τα αρμόδια όργανα της ΕΕ, να διασφαλίσει την συνέχεια του σημερινού φορολογικού, τελωνειακού και εργασιακού περιβάλλοντος, καθώς και του κανονιστικού περιβάλλοντος των «ανοιχτών ουρανών». Σε διαφορετική περίπτωση αναμένεται ιδιαίτερα σημαντική επιβάρυνση των αερομεταφορών από και προς το Ηνωμένο Βασίλειο που αναπόφευκτα θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στον εισερχόμενο τουρισμό από την χώρα αυτή.